

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 2.2.2012
COM(2012) 29 final

2012/0015 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen tekemisestä

PERUSTELUT

1. Ehdotuksen tausta

- **Ehdotuksen perusteet ja tavoitteet**

Neuvosto antoi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen nk. open skies -asioissa antamien tuomioiden jälkeen 5. kesäkuuta 2003 komissiolle valtuudet aloittaa kolmansien maiden kanssa neuvottelut voimassa olevien kahdenvälisen sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta unionin tasolla tehtävällä sopimuksella¹ ("horisontaaliset valtuudet"). Sopimusten tarkoituksena on antaa kaikille Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajille syrjimätön pääsy Euroopan unionin ja kolmansien maiden välisille lentoreiteille sekä saattaa jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenväliset lentoliikennesopimukset unionin oikeuden mukaisiksi.

- **Yleinen tausta**

Jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisiä kansainvälisiä lentoliikennesuhteita on yleensä säännelty jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenvälisillä lentoliikennesopimuksilla, tällaisten sopimusten liitteillä ja muilla niihin liittyvillä kahdenvälisillä tai monenvälisillä järjestelyillä.

Jäsenvaltioiden tekemiin kahdenvälisiin lentoliikennesopimuksiin sisältyvät perinteiset nimeämislausekkeet ovat unionin oikeuden vastaisia. Ne antavat kolmannelle maalle mahdollisuuden evätä tai peruuttaa kokonaan tai tilapäisesti liikennöintiluvat tai muut luvat sellaiselta lentoliikenteen harjoittajalta, jonka jokin jäsenvaltio on nimennyt, mutta joka ei ole kyseisen jäsenvaltion tai sen kansalaisten omistuksessa ja tosiasiallisessa määräysvallassa. Tämän on katsottu syrjivän sellaisia yhteisön lentoliikenteen harjoittajia, jotka ovat sijoittautuneet jonkin jäsenvaltion alueelle, mutta jotka ovat jonkin toisen jäsenvaltion kansalaisten omistuksessa tai määräysvallassa. Tämä on vastoin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 49 artiklaa, jossa sijoittautumisvapauttaan käyttäneille jäsenvaltioiden kansalaisille taataan sijoittautumisvaltiossa sama kohtelu kuin kyseisen jäsenvaltion kansalaisille.

Myös lentopolttoaineen verotus ja kolmansien maiden lentoliikenteen harjoittajien EU:n sisäisillä reiteillä perimät kuljetustariffit ovat kysymyksiä, joissa unionin oikeuden noudattaminen olisi varmistettava tarkistamalla tai täydentämällä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenvälisen lentoliikennesopimusten voimassa olevia määräyksiä.

- **Voimassa olevat aiemmat säännökset**

Sopimuksen määräykset korvaavat Euroopan unionin eri jäsenvaltioiden ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon tekemien viidentoista kahdenvälisen lentoliikennesopimuksen voimassa olevat määräykset tai täydentävät niitä.

- **Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin**

---

¹ Neuvoston päätös 11323/03, tehty 5. kesäkuuta 2003 (luottamuksellinen asiakirja).

tavoitteisiin

Sopimus edistää unionin ulkoisen ilmailupolitiikan perustavoitetta saattamalla voimassa olevat kahdenväliset lentoliikennesopimukset unionin oikeuden mukaisiksi.

2. Kuulemiset ja vaikutusten arviointi

• Intressitahojen kuuleminen

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus vastaajista

Sekä jäsenvaltioita että toimialaa on kuultu neuvottelujen aikana.

Tiivistelmä vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Jäsenvaltioiden ja toimialan esittämät huomautukset on otettu huomioon.

3. Ehdotukseen liittyvät oikeudelliset näkökohdat

• Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus

”Horisontaalisista valtuuksista” tehdyn neuvoston päätöksen liitteessä esitetään neuvotteluissa noudatettavat menettelyt ja neuvotteluohjeet. Komissio on näiden menettelyjen ja ohjeiden mukaisesti neuvotellut Kiinan kansantavasallan erityishallintoalueen Macaon kanssa sopimuksen, jolla korvataan tietyt Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Kiinan kansantavasallan erityishallintoalueen Macaon voimassa olevien kahdenvälisen lentoliikennesopimusten määräykset. Sopimuksen 2 artiklalla korvataan perinteiset nimeämislausekkeet EU:n nimeämislausekkeella, minkä ansiosta kaikki EU:n lentoliikenteen harjoittajat voivat hyödyntää sijoittautumisoikeutta. Sopimuksen 4 artikla koskee lentopolttoaineen verotusta, joka on yhdenmukaistettu energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta annetulla neuvoston direktiivillä 2003/96/EY ja erityisesti sen 14 artiklan 2 kohdalla. Sopimuksen 5 artikla tarjoaa ratkaisun mahdollisiin ristiriitoihin unionin kilpailusääntöjen kanssa.

• Oikeusperusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 100 artiklan 2 kohta ja 218 artiklan 6 kohdan a alakohta ja 8 kohta

• Toissijaisuusperiaate

Ehdotus perustuu täysin neuvoston myöntämiin ”horisontaalisiin valtuuksiin” ottaen huomioon unionin oikeuden ja kahdenvälisen lentoliikennesopimusten soveltamisalaan kuuluvat asiat.

• Suhteellisuusperiaate

Sopimuksella muutetaan tai täydennetään kahdenvälisen lentoliikennesopimusten määräyksiä ainoastaan siltä osin kuin on tarpeen unionin oikeuden noudattamiseksi.

- **Säätelytavan valinta**

Unionin ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon välinen sopimus on tehokkain tapa saattaa kaikki jäsenvaltioiden ja Kiinan kansantasavallan Macaon erityishallintoalueen väliset lentoliikennesopimukset unionin lainsäädännön mukaisiksi.

4. Talousarviovaikutukset

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

5. Lisätiedot

- **Yksinkertaistaminen**

Ehdotuksella yksinkertaistetaan lainsäädäntöä.

Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon kahdenvälisen lentoliikennesopimusten asiaa koskevat määräykset korvataan tai niitä täydennetään unionin sopimuksen määräyksillä.

- **Ehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus**

Kansainvälisten sopimusten allekirjoittamista ja tekemistä koskevan vakiomenettelyn mukaisesti neuvostoa pyydetään hyväksymään päätökset Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä sekä nimeämään henkilöt, joilla on valtuudet allekirjoittaa sopimus unionin puolesta.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan ja 8 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen²,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin puoltavan lausunnon³,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto valtuutti 5 päivänä kesäkuuta 2003 tehdyllä päätöksellä komission aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta unionitason sopimuksella.
- (2) Komissio on neuvotellut Euroopan unionin puolesta Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon kanssa sopimuksen tietyistä lentoliikenteen näkökohdista, jäljempänä 'sopimus', 5 päivänä kesäkuuta 2003 tehdyn neuvoston päätöksen liitteessä vahvistettujen menettelyiden ja neuvotteluohjeiden mukaisesti.
- (3) Sopimus allekirjoitettiin [...] hyväksytyn neuvoston päätöksen .../.../EU⁴ mukaisesti unionin puolesta [...] sillä varauksella, että sopimus vielä erikseen tehdään.
- (4) Sopimus olisi hyväksyttävä Euroopan unionin puolesta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

- 1) Hyväksytään unionin puolesta Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon välinen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskeva sopimus.

---

² EUVL C , , s. .

³ EUVL C , , s. .

⁴ EUVL C , , s. .

2) Sopimuksen teksti on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja nimeää henkilön, jolla on valtuudet ilmaista Euroopan unionin puolesta sopimuksen 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla, että Euroopan unioni suostuu noudattamaan sopimusta.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se annetaan.

Tehty Brysselissä .

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

LIITE

Euroopan unionin ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon välinen

SOPIMUS

tietyistä lentoliikenteen näkökohdista

EUROOPAN UNIONI,

jäljempänä 'unioni',

sekä

KIINAN KANSANTASAVALLAN ERITYISHALLINTOALUEEN MACAON , jäljempänä 'Macaon erityishallintoalue', HALLITUS, jonka Kiinan kansantasavallan keskushallinto on asianmukaisesti valtuuttanut tekemään tämän sopimuksen,

jäljempänä

'osapuolet', jotka

TOTEAVAT, että useiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Macaon erityishallintoalueen välillä on tehty kahdenvälisiä lentoliikennesopimuksia, joihin sisältyy unionin oikeuden vastaisia määräyksiä,

TOTEAVAT, että unionilla on yksinomainen toimivalta monissa sellaisissa asioissa, joita voi sisältyä unionin jäsenvaltioiden ja kolmansien osapuolten kahdenvälisiin lentoliikennesopimuksiin,

TOTEAVAT, että johonkin jäsenvaltioon sijoittautuneilla unionin lentoliikenteen harjoittajilla on unionin oikeuden nojalla oikeus syrjimättömään pääsyyn unionin jäsenvaltioiden ja kolmansien osapuolten välisille lentoreiteille,

OTTAVAT HUOMIOON, että unionin ja tiettyjen kolmansien maiden välillä on tehty sopimuksia, joiden mukaan näiden kolmansien maiden kansalaiset voivat olla omistajina lentoyhtiöissä, joilla on unionin oikeuden mukainen toimilupa,

TUNNUSTAVAT, että Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Macaon erityishallintoalueen kahdenvälisten lentoliikennesopimusten eräät määräykset, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia, on saatettava sen mukaisiksi, jotta unionin ja Macaon erityishallintoalueen väliselle lentoliikenteelle voidaan luoda asianmukainen oikeusperusta ja liikenteen jatkuvuus voidaan turvata,

TOTEAVAT, etteivät lentoliikenteen harjoittajat unionin oikeuden mukaisesti periaatteessa saa tehdä sopimuksia, jotka voivat vaikuttaa unionin jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja joiden tavoitteena tai seurauksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristäminen,

TUNNUSTAVAT, että Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Macaon erityishallintoalueen välillä tehtyjen kahdenvälisten lentoliikennesopimusten määräykset, joissa i) vaaditaan tai suositaan sellaisten yritysten välisten sopimusten tekemistä, sellaisia yritysten yhteenliittymien päätöksiä tai sellaisia yhteisiä toimintatapoja, jotka estävät, vääristävät tai

rajoittavat lentoliikenteen harjoittajien välistä kilpailua merkittävillä reiteillä; tai ii) vahvistetaan tällaisten sopimusten, päätösten tai toimintatapojen vaikutuksia, tai iii) annetaan lentoliikenteen harjoittajille tai muille yksityisille talouden toimijoille valta toimenpiteisiin, joilla estetään, vääristetään tai rajoitetaan lentoliikenteen harjoittajien välistä kilpailua merkittävillä reiteillä, saattavat tehdä yrityksiin sovellettavista kilpailusäännöistä tehostomia,

TOTEAVAT, että tämän sopimuksen tarkoituksena ei ole lisätä unionin ja Macaon erityishallintoalueen välisen lentoliikenteen kokonaismäärää tai vaikuttaa yhteisön lentoliikenteen harjoittajien ja Macaon erityishallintoalueen lentoliikenteen harjoittajien väliseen tasapainoon eikä muuttaa voimassa olevien kahdenvälisen lentoliikennesopimusten liikenneoikeuksia koskevia määräyksiä,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 ARTIKLA

Yleiset määräykset

- 1) Tässä sopimuksessa tarkoitetaan 'jäsenvaltioilla' Euroopan unionin jäsenvaltioita ja 'EU:n perussopimuksilla' Euroopan unionista tehtyä sopimusta ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta.
- 2) Kun jossain liitteessä 1 mainitussa sopimuksessa viitataan kyseisen sopimuksen osapuolena olevan jäsenvaltion kansalaisiin, tämän katsotaan viittaavan jäsenvaltioiden kansalaisiin.
- 3) Kun jossakin liitteessä 1 mainitussa sopimuksessa viitataan kyseisen sopimuksen osapuolena olevan jäsenvaltion lentoliikenteen harjoittajiin tai lentoyhtiöihin, tämän on katsottava viittaavan kyseisen jäsenvaltion nimeämiin lentoliikenteen harjoittajiin tai lentoyhtiöihin.

2 ARTIKLA

Jäsenvaltion tekemä nimeäminen

- 1) Tämän artiklan 2 kohdan määräykset syrjäyttävät liitteessä 2 olevassa a kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavat määräykset, jotka koskevat kyseisen jäsenvaltion tekemää lentoliikenteen harjoittajan nimeämistä ja Macaon erityishallintoalueen lentoliikenteen harjoittajalle myöntämiä liikennöintilupia ja muita lupia, ja tämän artiklan 3 kohdan määräykset syrjäyttävät liitteessä 2 olevassa b kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavat määräykset, jotka koskevat lentoliikenteen harjoittajan liikennöintilupien tai muiden lupien epäämistä, peruuttamista, tilapäistä peruuttamista tai rajoittamista.
- 2) Saatuaan ilmoituksen jäsenvaltion tekemästä nimeämisestä Macaon erityishallintoalue myöntää asianmukaiset liikennöintiluvat ja muut luvat mahdollisimman pienellä menettelyihin liittyvällä viiveellä edellyttäen, että
  - a) lentoliikenteen harjoittaja on sijoittautunut nimeävän jäsenvaltion alueelle EU:n perussopimusten mukaisesti ja sillä on unionin oikeuden mukainen voimassa oleva liikennelupa; sekä

- b) lentoliikenteen harjoittaja on lentotoimintaluvan myöntämisestä vastaavan jäsenvaltion jatkuvan ja tehokkaan viranomaisvalvonnan alainen ja asianomainen ilmailuviranomainen on mainittu selvästi nimeämisessä; sekä
  - c) lentoliikenteen harjoittaja on jäsenvaltioiden ja/tai jäsenvaltioiden kansalaisten ja/tai muiden liitteessä 3 lueteltujen valtioiden ja/tai niiden kansalaisten omistuksessa ja tosiasiallisessa määräysvallassa joko suoraan tai osake-enemmistön kautta.
- 3) Macaon erityishallintoalue voi evätä tai peruuttaa kokonaan tai tilapäisesti jäsenvaltion nimeämän lentoliikenteen harjoittajan liikennöintiluvat tai muut luvat tai rajoittaa niiden käyttöä, jos
- a) lentoliikenteen harjoittaja ei ole sijoittautunut nimeävän jäsenvaltion alueelle EU:n perussopimusten mukaisesti tai sillä ei ole unionin oikeuden mukaista voimassa olevaa liikennelupaa;
  - b) lentoliikenteen harjoittaja ei ole lentotoimintaluvan myöntämisestä vastaavan jäsenvaltion jatkuvan ja tehokkaan viranomaisvalvonnan alainen tai asianomaista ilmailuviranomaista ei ole mainittu selvästi nimeämisessä; tai
  - c) lentoliikenteen harjoittaja ei ole jäsenvaltioiden ja/tai jäsenvaltioiden kansalaisten ja/tai muiden liitteessä 3 lueteltujen valtioiden ja/tai niiden kansalaisten omistuksessa tai tosiasiallisessa määräysvallassa joko suoraan tai osake-enemmistön kautta.

Macaon erityishallintoalue ei tämän kohdan mukaisia oikeuksia käyttäessään harjoita kansallisuuteen perustuvaa syrjintää yhteisön lentoliikenteen harjoittajien välillä.

3 ARTIKLA

Turvallisuus

- 1) Tämän artiklan 2 kohdan määräyksillä täydennetään liitteessä 2 olevassa c kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavia määräyksiä.
- 2) Jos jäsenvaltio on nimennyt lentoliikenteen harjoittajan, jonka viranomaisvalvonnasta ja sen jatkuvuudesta vastaa jokin toinen jäsenvaltio, lentoliikenteen harjoittajan nimenneen jäsenvaltion ja Macaon erityishallintoalueen välisen sopimuksen turvallisuusmääräysten nojalla Macaon erityishallintoalueelle kuuluvia oikeuksia sovelletaan myös turvallisuusvaatimusten hyväksymiseen, noudattamiseen tai ylläpitämiseen kyseisen toisen jäsenvaltion toimesta sekä kyseisen lentoliikenteen harjoittajan liikennöintiluvan myöntämiseen.

4 ARTIKLA

Lentopolttoaineen verotus

- 1) Tämän artiklan 2 kohdan määräyksillä täydennetään liitteessä 2 olevassa d kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavia määräyksiä.

- 2) Mikään liitteessä 2 olevassa d kohdassa lueteltujen sopimusten kohta ei huolimatta niissä mahdollisesti olevista päinvastaisista määräyksistä saa estää jäsenvaltioita määräämästä syrjimättömin perustein veroja, tulleja tai muita maksuja sen alueella toimitetulle polttoaineelle, jota käytetään Macaon erityishallintoalueen nimeämän lentoliikenteen harjoittajan ilma-aluksessa, joka liikennöi kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan paikan ja toisen kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan paikan tai jonkin toisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan paikan välillä.

5 ARTIKLA

Yhteensopivuus kilpailusääntöjen kanssa

- 1) Mikään liitteessä 1 luetelluissa sopimuksissa ei mahdollisista päinvastaisista määräyksistä huolimatta saa i) edellyttää tai suosia sellaisia yritysten välillä tehtäviä sopimuksia, sellaisia yritysten yhteenliittymien päätöksiä tai sellaisia yhteisiä toimintatapoja, jotka estävät tai vääristävät kilpailua, tai ii) vahvistaa tällaisten sopimusten, päätösten tai toimintatapojen vaikutuksia, tai iii) antaa yksityisille talouden toimijoille valtaa toimenpiteisiin, joilla estetään, vääristetään tai rajoitetaan kilpailua.
- 2) Liitteessä 1 lueteltujen sopimusten määräyksiä ei sovelleta, jos ne ovat ristiriidassa tämän artiklan 1 kohdan kanssa.

6 ARTIKLA

Sopimuksen liitteet

Tämän sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

7 ARTIKLA

Tarkistaminen tai muuttaminen

Osapuolet voivat milloin tahansa yhteisellä hyväksynnällä tarkistaa tai muuttaa tätä sopimusta.

8 ARTIKLA

Voimaantulo ja väliaikainen soveltaminen

- 1) Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet kirjallisesti toisilleen, että sopimuksen voimaansaattamisen edellyttämät sisäiset menettelyt on saatettu päätökseen.
- 2) Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, osapuolet sopivat soveltavansa sopimusta väliaikaisesti sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen.

- 3) Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin liitteessä 1 lueteltuihin sopimuksiin ja järjestelyihin, mukaan luettuina ne, jotka eivät vielä ole tulleet voimaan tämän sopimuksen allekirjoituspäivänä ja joita ei sovelleta väliaikaisesti.

9 ARTIKLA

Voimassaolon päätyminen

- 1) Jos jokin liitteessä 1 mainittu sopimus irtisanotaan, kaikkien tämän sopimuksen määräysten, jotka liittyvät kyseiseen liitteessä 1 mainittuun sopimukseen, voimassaolo päättyy samaan aikaan.
- 2) Jos kaikki liitteessä 1 mainitut sopimukset irtisanotaan, tämän sopimuksen voimassaolo päättyy samaan aikaan.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tämä sopimus on tehty [...]ssa [...] päivänä [...]kuuta [...] kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalilain, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja kiinan kielellä ja kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia.

EUROOPAN UNIONIN PUOLESTA   KIINAN   KANSANTASAVALLAN
ERITYISHALLINTOALUEEN MACAON PUOLESTA

Luettelo tämän sopimuksen 1 artiklassa tarkoitetuista sopimuksista

Macaon erityishallintoalueen ja jäsenvaltioiden väliset lentoliikennesopimukset ja muut järjestelyt, sellaisina kuin ne ovat muutettuina, jotka ovat tehtyjä, allekirjoitettuja tai parafoituja tämän sopimuksen allekirjoituspäivänä:

- **Itävallan liittohallituksen ja Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Wienissä 4 päivänä marraskuuta 1994, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Itävalta -sopimus';
- **Belgian kuningaskunnan hallituksen ja Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Brysselissä 16 päivänä marraskuuta 1994, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Belgia -sopimus';
- **Tšekin tasavallan hallituksen ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Prahassa 25 päivänä syyskuuta 2001, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Tšekki -sopimus';
- **Tanskan kuningaskunnan hallituksen ja Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Oslossa 12 päivänä joulukuuta 1996, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Tanska -sopimus';
- **Suomen tasavallan hallituksen ja Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Macaossa 9 päivänä syyskuuta 1994, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Suomi -sopimus';
- **Ranskan tasavallan hallituksen ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Pariisissa 23 päivänä toukokuuta 2006, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Ranska -sopimus';
- **Saksan liittotasavallan hallituksen ja Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Bonnissa 5 päivänä syyskuuta 1996, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Saksa -sopimus';
- **Helleenien tasavallan hallituksen ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, parafoitu Macaossa 17 päivänä helmikuuta 2006, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Kreikka -sopimus';
- **Luxemburgin suurherttuakunnan hallituksen ja Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Macaossa 14 päivänä joulukuuta 1994, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Luxemburg -sopimus';
- **Alankomaiden kuningaskunnan ja Macaon** sopimus niiden alueiden välisestä ja niiden kautta edelleen tapahtuvasta lentoliikenteestä, tehty Haagissa 16 päivänä

marraskuuta 1994, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Alankomaat -sopimus';

- **Puolan tasavallan hallituksen ja Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Varsovassa 22 päivänä lokakuuta 1999, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Puola -sopimus';
- **Portugalin tasavallan hallituksen ja Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Lissabonissa 31 päivänä elokuuta 1995, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Portugali -sopimus';
- **Slovakian tasavallan hallituksen ja Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, parafoitu Macaossa 3 päivänä maaliskuuta 2006, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Slovakia -sopimus';
- **Ruotsin kuningaskunnan hallituksen ja Macaon hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Oslossa 12 päivänä joulukuuta 1996, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Ruotsi -sopimus';
- **Kiinan kansantasavallan erityishallintoalueen Macaon hallituksen ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan** välinen lentoliikennesopimus, tehty Lontoossa 19 päivänä tammikuuta 2004, jäljempänä liitteessä 2 'Macaon erityishallintoalue – Yhdistynyt kuningaskunta -sopimus'.

Luettelo liitteessä 1 lueteltujen sopimusten artikloista, joita tarkoitetaan tämän sopimuksen 2–4 artiklassa

- a) Jäsenvaltion tekemä nimeäminen:
- Macaon erityishallintoalue – Itävalta -sopimuksen 4 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Tšekki -sopimuksen 3 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Tanska -sopimuksen 4 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Saksa -sopimuksen 4 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Luxemburg -sopimuksen 4 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Puola -sopimuksen 4 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Portugali -sopimuksen 4 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Ruotsi -sopimuksen 4 artikla
- b) Liikennöintilupien tai muiden lupien epääminen, peruuttaminen kokonaan tai tilapäisesti tai rajoittaminen:
- Macaon erityishallintoalue – Itävalta -sopimuksen 5 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Belgia -sopimuksen 6 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Tšekki -sopimuksen 4 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Tanska -sopimuksen 5 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Suomi -sopimuksen 4 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Luxemburg -sopimuksen 5 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Alankomaat -sopimuksen 5 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Puola -sopimuksen 5 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Portugali -sopimuksen 6 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Ruotsi -sopimuksen 5 artikla
- c) Turvallisuus:
- Macaon erityishallintoalue – Tšekki -sopimuksen 7 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Ranska -sopimuksen 9 artikla
  - Macaon erityishallintoalue – Kreikka -sopimuksen 7 artikla

- Macaon erityishallintoalue – Luxemburg -sopimuksen 7 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Slovakia -sopimuksen 6 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Yhdistynyt kuningaskunta -sopimuksen 14 artikla

d) Lentopolttoaineen verotus:

- Macaon erityishallintoalue – Itävalta -sopimuksen 8 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Belgia -sopimuksen 11 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Tšekki -sopimuksen 8 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Tanska -sopimuksen 7 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Suomi -sopimuksen 6 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Saksa -sopimuksen 7 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Luxemburg -sopimuksen 9 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Alankomaat -sopimuksen 10 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Puola -sopimuksen 7 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Portugali -sopimuksen 10 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Ruotsi -sopimuksen 7 artikla
- Macaon erityishallintoalue – Yhdistynyt kuningaskunta -sopimuksen 8 artikla

Luettelo tämän sopimuksen 2 artiklassa tarkoitetuista muista valtioista

- a) **Islannin tasavalta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla);
- b) **Liechtensteinin ruhtinaskunta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla);
- c) **Norjan kuningaskunta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla);
- d) **Sveitsin valaliitto** (Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen lentoliikennesopimuksen nojalla).